

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

IX. Pater excaecatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

Pater excæcatus.

Cum luxurioso filio, pater abdita matre secessit in secretum, excæcatus rediit. petit à filio talionem. mater se fecisse dicit.

CONTRA FILIUM.

INvenit, iudices, pessimus adolescens, ¹ quando utrumque excæcaret parentem. quid te secreto fecisse credamus? matrem in foro excæcas. Non vis pro matre verum dicere, cum illa pro te mentiatur? In tantum juvenis processit amentia, ut propter illum pater perderet oculos, mater odisset. Tu me, mulier, excæcare potuisti, quæ nec parricidam potes? ut innocens sis, dum excæcaretur pater, ² expectasti. Non feci, inquit, ³ non crederem, si confitereris. Talis es, adolescens, ⁴ ut excæcare nolueris patrem, aut te excæcare velit pater. Quam sceleratus es! plus te pater odit ⁵ quam eum, à quo excæcatus est. Tantum ausus est integro patre: quid facturus est inter duos cæcos? Quam miser est pater, cui verum dicendum est! quam misera mater, cui mentiendum? non eruit oculos, quisquis laborat, ut hoc fecerit. ⁶ Cujus crimen est excæcare? excæcasse patrem! patronum! excæcare matrem! qui fieri potuit, ut mala fuerit uxor, quæ tam bona mater est? Ego feci. Non sceleris, sed matris ista confessio est.

PARS ALTERA.

Si neganti, iudices, non vultis, quod proximum est; credite confitenti: sed si difficile est fateri etiam cum feceris, damni paulum. *

X. Pater

- ¹ *Quando.*] Lego quomodo. Idem.
² *Expectasti.*] Fort. *spectasti.* N. Idem.
³ *Non crederem si confitereris.*] Tolle negandi particulam. Crederem te non fecisse si confitereris, & ideo confiteri, ut matri parcat. Gronovius.
⁴ *Ut excæcare nolueris patrem.*] Immo, ut aut excæcare nolueris matrem, ut. Idem.
⁵ *Quam eum, à quo excæcatus est.*]

Lege, quam eam, à qua. Ironia est: & loquitur ex sententia adversariorum. Idem.

⁶ *Cujus crimen est excæcare? excæcasse patrem.*] Scribe: *Ejus crimen est excæcasse patrem, cujus patronam excæcare matrem.* Eum credite patri oculos eruisse, qui potest pati, ut loco ipsius excæcetur mater, dum sceleri filii patrocinetur. Idem.

X.

Pater receptis oculis.

Cui erant tres filii, amissis duobus, flendo oculos perdidit, somniavit se recepturum oculos, si tertius filius perisset. Somnium indicavit uxori, illa filio prodidit, suspendit se adolescens. Pater recepit oculos. Repudiat uxorem, agit illa injusti repudii.

P R O M A R I T O .

ANte omnia hoc ad vos meæ defero infelicitatis, quod videre cœpi. ¹ Si spectatores oculi tertiæ redeunt orbitatis, qui calamitatibus cesserant, parricidio reverterunt. Mirabar profecto, quod in utriusque orbitate solus pater oculos perdidisset. Jussus sum videre, postquam orbitas tertia spectatorem non habebat. Nunquid discutiunt recti necessitatem, qui aliquid amore fecerunt? Cessate parumper, exhausti fletus: differ aliquantum, faucium lumen: decet esse oculos duriores, qui scelere reverterunt. Nulum in tali calamitate ab uxore solatium. ² Miserationem meam tum habuit. post cœpi monere de filio, & horret referre animus, quod pœnitet indicasse: nec remedia quærenda sunt, ³ ubi major ⁴ supplicii sanatio. Gratulandum patri est, quod non filius somniavit. debet hoc sola mater audire, vel ut filio caveat, vel ne mariti doleat cæcitatem. Arcesso conjugem. Jam, inquam, cæcus esse cupio. Etiam nunc apud me latet, quod sola tu nosti. Subito aspectu somnii in metum veni, & fateor, de filio, quod est, timui, sed de matre non credidi. Nullum impatientius malum, quam invidia cum calamitate, qui, ut scelerate viderem, non recepi oculos, sed perdidit cæcitatem. Vidi miser primum, quod ultimum videram, pendeat ⁵ extinctus, & contentus laqueus adolescentis colla tenuabat. Proh nefas! hæc
in filium

¹ Si spectat.] Fort. Sic st. Pithœus.
Si spectatores oculi.] Dele prorsus rō si
Integra sententia est: Spectatores oculi
tertiæ redeunt orbitatis: qui calamitatibus
cesserant, parricidio reverterunt. Gronov.

² Miserationem meam.] Mei. Pith.

³ Ubi major supplicii sanatio.] Velim
majoris. Gronovius.

⁴ Supplicii sanatio.] Fort. supplicis.
Pithœus.

⁵ Extinctum.] Forte, extinctus, vel
ex tigno. Idem.